

Izhaja razen ponedeljka in dneva po
prazniku vsak dan.
Uredništvo in upravnništvo: KRŠKO.
Naslov za dopise: »Napreje«, Krško.

Čekovni račun: št. 13.807.
[časno še tudi 13.321]

I-26. Vodstvo državne
licejske knjižnice
v Ljubljani

NAPREJ

Stane mesečno 25 Din,
za inozemstvo 35 Din,

Oglasi: prostor 1x87 mm 1 Din
Maltoglas: beseda 50 p, najmanj 5 Din
Dopise frankirajte in podpisujte,
sicer se ne priobčijo. Rokopisi se
ne vračajo.

Reklamacije za list so poštn. proste

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Letnik VI., šte. 35.
Četrtna »Naprejeva« številka
izhaja kot tednik:

LJUDSKI GLAS

Glasilo Kmetско-delavske zveze.

Stane letno 60 Din, — mesečno 5 Din.

Ameriški »Glas svobode«.

pravi, da je glasilo svobodomislernih Slovencev v Ameriki, v resnici pa je to kapitalistični list, kar se vidi na prvi pogled, ker polni svoje predale skoro izključno samo z interesantnimi novicami, ki jih nevedneži tako radi čitajo. Zlasti zastopa interese lastnikov pivovarn, žganjekah, gostilen in vseh tistih, ki hočejo razen z zapeljivimi romani tudi z alkoholom ugonobiti zavednost ljudstva.

Na Slovenskem pravi, da ima stalnega poročevalca, seveda pa ne pove, kdo je to. Najbrž je to kak požrešen demagog, ki je nastavljen v tem ali onem »proletariatovem« podjetju in se laska proletarskim »voditeljem«, da mu dajo mir v njegovi službi — ne dela pa ničesar, ampak piše za razne take liste, ki dobro plačujejo »zanimive« članke.

Kadar zmaga načelo javnosti povsod, šele takrat bo konec takih odurnih tipov. Za ilustracijo hočemo danes pokazati parotic iz tega lista, in dostavljamo, da je to skoro vse, kar je ta list 6. avg. objavil političnega — vse drugo je le za zabavo in zapeljevanje.

Socialistična »Ljudska tiskarna in njena bilanca«. »Glas Svobode« je že večkrat okrtal gg. upravne svetnike mariborske »Ljudske tiskarne«, katerih delnice so v rokah slovenskih socialistov. Kakor znano, je omenjeni generalštab slovenskih rdečkarjev vsako leto na tajni seji medsebojno razdelil dobiček, nevednim delničarjem pa dal nekaj kronč, ne da bi objavil bilanco, da bi se vsak lahko prepričal, koliko je podjetje imelo dohodkov in izdatkov. Kakor se čuje, so gospodje nadsodrugji tudi letos že držali svoj letni zbor, ter si kakor navadno razdelili dividende, neorjantiranim delničarjem pa dali toliko, da držijo svoje jezike. Letnega računa seveda ne priobčijo, ker bi jim lahko tedaj premalo ostalo. Vljub vsemu temu pa ti gospodje kričijo: »enakost in prostost je naše geslo.«

Plača socialističnega urednika. V Jugoslaviji so novinarji bolj slabo plačani, kakor večina drugih duševnih delavcev. Tako sprejema na primer neki urednik slovenskega dnevnika za politični in gospodarsko-politični del, komaj 1.500 dinarjev mesečne plače, medtem ko je povprečna plača tovarniškega delavca okrog 2.000 dinarjev mesečno. Izjemo tvorijo seveda socialistični uredniki, ki največ kričijo o nizkih mezdah. Tako sprejema na primer urednik mariborske »Volksstimme« blizu 5.000 D mesečno, ker je za jugoslovanske razmere plača za štiri do pet pomožnih industrialnih delavcev.

»Napreje« umira? Kakor poroča »Socialist« in »Volksstimme«, glasila slov. dela oficijelne socialistične stranke Jugoslavije, je baje nekdanji ljubljanski socialistični dnevnik »Napreje«, ki izhaja kot tednik Bernotovih od internacjonalne nepriznanih socialistov na Krškem, v zadnjih vzdihljajih. Dolgovi, ki so narastli okrog izdajanja lista in katere Bernot brez kakšnega posebnega pomsaga iz neproletarskih vrat baje ne bo mogel poravnati, iznosijo 177.761 dinarjev in 84 par, ki pa vsak dan naraščajo. Spredaj omenjena lista oficijelnih slovenskih socialistov vesta poročati, da je »Napreje« popolnoma brez vsakega naročnika in le nekaj starih čitateljev ga dobiva zastoj in poštnine prosto.

Vse tri novice so umerjene na to, da čitateljem pristudijo socializem.

Naši sodrugji seveda vedo, da se dajo na ta način loviti samo nezavedneži, na drugi strani pa da je načelo javnosti edina pot, če hočemo kapitalistom izbiti iz rok to strašno orozje demagogije. Objavljanje računov bo to orozje enkrat za vselej onemogočilo. Če je iz »Naprejeve« bilance znano da znašajo plače vsega osebja v uredništvu in upravništvu »Napreja« na mesec le 3.500 Din, potem ni več mogoče pisati o »Napreju« tako, kakor o »Volksstimme«. Kadar bo tudi »Volksstimme« objavljala svoje račune javno, tudi o njej ne bodo mogli tako pisati. Kdor še ni za načelo javnosti, se lahko iz tega zglede prepriča,

da brez načela javnosti delavstvo nikakor ne more zmagati.

Seveda, o nas bodo pa govorili in pisali, da smo berači in da nas bo hudič vzel. »Napreje« umira, pravijo, čeprav vidijo iz njegove bilance, da je malokatero podjetje tako solidno, da bi se upalo pri sedanjem pomanjkanju gotovine tako odkrito pokazati svoje račune. Gotovo ima »Napreje« dolgove, samo to je velika lopovščina, če kdo iz »Naprejeve« bilance izpiše samo dolgove, aktivno stran bilance pa kar izpusti! Kristanovska podjetja niso dolžna samo 177 tisoč, ampak najmanj 100 krat toliko, pa zato še niso v smrtni nevarnosti, ampak jim preti smrt od tega, da jim zavedni proletariat ne mara biti nič več za hlapca, odkar je spoznal, da lahko nad seboj sam gospodarji. »Sloga« ima doslej 147 članov, ki niso samo naročniki »Napreja«, ampak tudi njegovi gospodarji. In drugi »Naprejevi« naročniki se tudi gibljejo in s časom bodo vsi postali člani zadruge, ki gospodari nad tem dnevnikom gospodarsko, kakor gospodarijo politične organizacije nad njim politično. Te organizacije so bile tudi ta mesec objavljene in so zopet izkazale velik napredek. Katera stranka si upa pokazati kaj takega? Pa vendar o nobeni ne pišejo, da je ni, da ni priznana in da njen dnevnik nima nobenega naročnika... Ali res mislijo naši ljubi nasprotniki, da nas bodo odpravili s takimi lažmi, ki se dajo kar otipati? *

Vendar pri tej priliki ne moremo prezreti predlog, ki je bil objavljen pred 14 dnevi, da naj bi »Naprejevi« naročniki priglasi javno svoja imena. Po 20 in 20 naj bi jih »Napreje« objavljala, to bi vsestransko dobro vplivalo. Čeprav vsak ni tako neodvisen, vendar par sto bi se nas zbralo in drug drugemu bi služili za dokaz, da smo. Ta predlog je bil dober in ni prav, da so se dali mnogi odstrašiti, češ da je to smešno in otročje. Smešen in otročji je le strah! Če se bomo take smešnosti bali, potem bo imel »Socialist« še nadalje pravico govoriti, da ima med »Naprejevci« — svoje edince, ki jih le zaradi ljube sloge ni hotel razbiti. Zlasti pa bi bilo to važno dandanes, ko hočejo veljati vsi za socialiste in za pospeševalce delavskega tiska, tudi taki, ki so naročeni samo na »Slovenca« ali »Jutro«, delavski dnevnik jim pa smrdi, skrivajo se pa za to, češ da jim ta ali ona oseba ni všeč. Taki javni podpisi bi namreč pomenili, da hočemo ostati dnevniku zvesti tudi takrat, če se osebe v vodstvu stranke izpremene.

SPOMINI

[Razvoj. Napredek.]

Ko sem se zhužil ponoči v postelji zraven matere [star kakih 6 let] sem pošlušal, kako goreče je molila zdaj k temu, zdaj k onemu svetniku, da že ni vedela h kateremu se zateči za neštete potrebščine, ki so ji morale dušo. Eden očenaš v čast temu svetniku za obleko, obutev, žolske potrebščine, k drugemu za drva, ker se zima bliža, k tretjemu za denarje, ker je treba pogreb plačati za rajnim možem [mojim očetom] in so v nedeljo g. župnik s prižnice oznanili, da kdor kaj dolguje na pogrebih in drugem, naj nemudoma plača, če ne, bojo vse sodniji izročili.

In, tako je molila, da je gotovo imen svetnikov prej zmanjkalo kakor potrebščin, za katere je nujno potrebovala pomoči. Pa svita se že, treba je vstati pa iti na delo. In to je trajalo prav do njene smrti.

Pa to se ni godilo tam kje v deveti deželi, pač pa tukaj na Slovenskem v malem trgu R. blizu Save.

V nedeljo pa spet zgodaj vstati, je treba iti k sv. maši, bo ofer za sv. očeta, ki so ubogi jetnik v Rimu, je treba dati vsaj eno desetico, kar bo Bog stotero povrnil, in vsak darovalec bo deležen še posebnega blagoslova. [Pri nas je bila revščina obilo blagoslovljena, na to se še dobro spominjam!]

In jaz sem jo tudi pridno posnela bodisi z delom, bodisi z molitvijo, da že nisem vedel, h kateremu svetniku bi se zatekel v bedi in pomankanju.

Molitev ni sicer sporno delo, ampak dobi, se zanjo malo manj ko nič. Še za pogreb ne. Za materjo smo morali pogreb še tudi v denarju plačati.

Okrožni zlet v Trbovlje.

Del. tel. enota »Svoboda«, podružnica Trbovlje, priredi v nedeljo 7. septembra tl. okrožni zlet v Trbovljah, spojen z njenim prvim javnim nastopom po sledečem sporedu:

1. Ob 9. uri sprejem gostov na kolodvoru;
2. Po sprejemu slavnostni sprevod, z godbo in zastavami na čelu, v Del. dom.
3. Ob 10. pozdravni govor,
4. Od 11. do 1. košilo;
5. Od 1. do 3. ogled po Trbovljah;
6. Ob 3. popoldne začetek javne telovadbe na dvorišču Del. doma;

7. Po končani telovadbi prosta zabava in ples; Sodeluje polnoštevila Del. godba na pikala. Ker je pa vsak zlet velike važnosti za utrditev naših soc. organizacij in socialistične ideje sploh in da se sodrugji in sodružice medsebojno spoznajo, se obračamo na vse soc. čuteče delavstvo Slovenije, da se v čim večjem številu odzove našemu vabilu.

Posebno pa se obračamo na telovadce naših tel. enot, da se v čim večjem številu udeleže našega nastopa, kar je za prospeh in razvoj del. tel. enote velikega pomena. Želeli bi, da vsaka skupina prinese svoj prapor s seboj. Za polovično vožnjo na vseh progah smo zaprosili in upamo, da bo naši prošnji ugodeno, kar bomo tudi potom časopisov pravočasno sporočili. Vse dopise tičoče se zleta je naslavljeti na: Zletni odbor, Del. dom, Trbovlje.

7. septembra vsi v Trbovlje.

Zletni odbor.

Proletarci!

Gostilne in kavarne, ki nočejo vašega lista, najbrž tudi vašega denarja ne marajo.

Ustrezite jim!

Pravo

Schichtovo - milo z znamko »Jelen«

prihrani čas in denar. Zadostuje, ako s Schichtovim milom samo enkrat po perilu potegneta, tam kjer morate z navadnim milom trikrat.

Revizijsko poročilo.

„Sloga“ r. z. o. z.
(Nadaljevanje.)

BILANCA 31. XII. 1922.

Aktiva.	
Gotovina v blagajni	10.62
Posojila	2.245.28
Efekti	51.250.—
<hr/>	
53.505.90	
Pasiva.	
Deleži članov	423.—
Izposojila	12.775.—
Rezervni sklad	38.485.62
Čisti dobiček	1.822.28
<hr/>	
53.505.90	

PROMET LETA 1923.

Prejemki.	
Gotovina v blagajni	10.62
Vplač. deleži članov	700.—
pristopnine	27.50
Vlož. na tek. račun	2.275.—
Vplač. hran. vloge	6.250.—
Upniki	491.25
Dvigajena dividenda	750.—
Prejemki za blago	40.50
<hr/>	
10.544.87	
Izdatki.	
Vlož. na tek. račun	750.—
Izdano za blago	306.25
Dana posojila	6.406.75
Obresti tekočega računa	2.239.06
Stroški tekočega računa	35.94
Za pisarniške potrebščine	745.—
Gotovina v blagajni	61.87
<hr/>	
10.544.87	

RAČUN ZGUBE IN DOBIČKA.

Zguba.	
Obresti tekočega računa	2.239.06
Siroški tekočega računa	35.94
Upravni stroški	745.—
Čisti dobiček	7.50
<hr/>	
3.027.50	
Dobiček.	
Pristopnina	27.50
Dividenda efektov	3.000.—
<hr/>	
3.027.50	

BILANCA 31. XII. 1923.

Aktiva.	
Gotovina v blagajni	61.87
Posojila	8.652.03
efekti	51.250.—
blago v zalogi	265.75
Nedvigljene dividende	2.250.—
<hr/>	
62.479.65	
Pasiva.	
Deleži članov	1.123.—
Izposojila	14.300.—
Hranilne vloge	6.250.—
Upniki	491.25
Rezervni sklad	40.307.90
Čisti dobiček	7.50
<hr/>	
62.479.65	

PROMET I. 1/2. LETJA 1924.

Prejemki.	
Gotovina v blagajni	61.87
Prodano blago	583.—
Dvigajeno iz tek. računa	1.400.—
Izposojila	2.000.—
Hranilne vloge	51.163.34
Vplačani deleži članov	6.013.50
Vplačana pristopnina	380.—
Čevljarna	10.417.23
Upniki	1.477.07
Obresti posojila	619.14
Upravni prispevki	156.45
<hr/>	
74.271.60	
Izdatki.	
Blago kupljeno	563.50
Vloženo na tek. račun	90.—
Dana posojila	49.959.03
Obresti tekočega računa	1.400.—
Obresti hran. vlog	862.69
Čevljarna	14.189.38
Dolžniki	3.428.—
Upravni stroški	3.600.—
Pisarniški stroški	180.—
<hr/>	
74.271.60	

RAČUN ZGUBE IN DOBIČKA.

Zguba.	
Obresti tekočega računa	1.400.—
Obresti hranilnih vlog	862.69
Upravni stroški	3.780.—
Zguba čevljarne	2.868.82
<hr/>	
8.909.51	
Dobiček.	
Obresti posojil	619.14
Pristopnina	380.—
Upravni dohodki	156.45
Zguba	7.753.92
<hr/>	
8.909.51	

BILANCA 30. JUNIJA 1924.

Aktiva.

Posojila	56.611.06
Blago v zalogi	245.25
Efekti	51.250.—
Dolžniki	3.428.—
Čevljarna	905.33
Nevnovčeni kuponi	2.250.—
Zguba	7.753.92
<hr/>	
122.443.56	

Pasiva.

Deleži članov	7.136.50
Hranilne vloge	57.413.34
Izposojila	15.610.—
Upniki	1.968.32
Rezervni sklad	40.315.40
<hr/>	
122.443.56	

Bilance sem sestavil na podlagi sedanjega knjigovodstva in so pravilne, razven v kolikor morda pravo stanje še ni ugotovljeno iz leta 1920 in 1921, kakor zgoraj omenjeno.

Blagajniške gotovine ni bilo nikake, ker je vse dano v imenovano posojilo.

Zguba, ki jo izkazuje bilanca, je nastala poleg imenovane pasivnosti čevljarne tudi vsled tega ker se plačujejo previsoke obresti od izposojile, oziroma prenizke obresti od posojila, ter vsled nizke dividende efektov, ki poleg tega za leto 1923 še ni kasirana in izkazana. S kasiranjem dividende se bo zguba za dobro tretjino znižala. Pravitako tudi še ni kasirana vsa dividenda za leto 1922, ki je izkazana v bilanci. To je treba čimprej storiti, ker povzroča zgubo na obrestih.

Ljubljana, dne 30. julija 1924.

Revizor:

Ivan Trček.

Razno.

Odkrivanje koruptivnosti prejšnje vlade sedanja vlada nadaljuje. Na eni svojih poslednjih sej je ministrski svet sklenil, da bo zahteval povračilo vsega denarja ki so ga kakšne ustanove dobile za prehrano pasivnih krajev. Takih kreditov je dobilo hrvatsko-slavonsko gospodarsko društvo največ in bi moralo sedaj vrniti 19 milijonov, česar pa najbrže ne bo, ker z „zaupanim“ denarjem so njegovi ravnatelji itd. izvrševali osebno špekulacije. Tako je n. pr. Pribičević Poljak vzel 1.800.000 Din na svoj račun in v Beogradu organiziral podružnico, samo da je mogel dobiti po 900 Din dnevni! Take reči poroča „Slovenec“. To je vse prav, ampak če ste takšne aleparije ugotovili, zakaj ne spravite krivcev pod ključ? Zakaj Pašič in njegov sin, Pribičević in njegovi kompanjoni še vedno ne sede v ječi? To bi bil pravi odgovor na korupcionarnost bivšega režima. Vseko drugačno postopanje nas le potrjuje v veri, da hočete z javnim pisanjem o teh zadevah prisiliti korumpirano opozicijo, da se pobota z vami!

Ljubljanski velesjem se je v ponedeljek zaključil. Kupčijski zaključki so bili še večji nego lansko leto. Zlasti dosti je bilo kupcev iz inostranstva. Celotni obisk cenijo od 140–150.000 ljudi, rekord je bil zadnje nedelje, ko je velesjem posetilo do 30.000 oseb. Konjsko razstavo je posetilo okrog 6000 ljudi zlasti iz dežele. Oba higijska paviljona in lovskoplaninska razstava je bila skoro vsak čas prenapolnjena. Higijenska razstava ostane vsak dan odprta in sicer od 8.–12. ter od 14.–18. Vstop brezplačen, mladini pod 18. letom ni dovoljen. Posetite jo, kdor le more! Umestno bi bilo, da bi ostala tudi planinskoletna razstava še nekdaj časa odprta.

Severna triglavska stena je zahtevala v nedeljo svojo četrto letošnjo žrtev. V spomin Skelcašev, ko je plezal po njej k spominski slavnosti pred kratkim ponesrečenega dijaka Lenarčiča se je ponesrečil vseučiliščnik Vladimir Topolovec.

Mednarodni poštni kongres ki je te dni zboroval v Stockholmu je sklenil mednarodni pisemski porto znižati za 50%. Isto tako tudi tranzitni porto, ki ga države druga drugi plačujejo.

Kupujte čevlje samo z znamko „Peko“.

Socialistični principi.

Kapitalizem je vera v kapital, v zlato, ali če hočete v zlato tele. Socializem je vera v delo.

Sedanji družabni red je kapitalističen, ker se vse človeško dejanje in nehanje vrti okrog kapitala: vladarji, vlade, podjetniki, delničarji, duhovniki, umetniki, vsi, prav vsi, tudi nebeski svetniki bi nič ne pomenili, če bi ne imeli zlata, če bi ne bili vsaj vanj oblečeni, ali če bi ne imeli vsaj okrog glave narisanege zlatega obročka, ki pomeni enim svetlobo in svetost, drugim pa krono in moč.

Pa ne samo ti. Tudi proletariat se vrti okrog kapitala.

Delavec ne gre delat v tisto tovarno, v kateri se izdelujejo bolj potrebni izdelki, ampak v tisto, kjer so zaslužki boljši.

Brezposelni delavec ne gre na agitacijo za socializem, ki bo odpravil brezposelnost, ampak leta od vrat do vrat za zaslužkom.

Tudi delavec, ki zna ceniti delo, gre pri izbiri svoje neveste večkrat za kapitalom, ki ga ima ne-

vesta v gotovini ali v blagu, nego pa za delom, ki ga ima v svojih zmožnostih in zdravju.

Če bi delavci vedeli, da bo njih stranka tekom enega leta izprevrgla kapitalistični družabni red v socialističnega, bi dali vsi vse svoje imetje razen zdravja. Ker tega ne vedo, ne dajo ničesar, ne prispevkov, ne časa, ne zabave. Niti svoje neumnosti ne marajo dati, ali da govorimo bolj razumljivo, biča ne marajo dati, s katerim jih kapitalistična družba tepe.

Od patriarhalnega sistema do moderne industrializacije je bilo zelo daleč. Vsa ta pot se lahko imenuje socializacija, kajti na vsej tej poti je čimdalje bolj prihajala v poštev družba, čimdalje bolj razčlenjena in organizirana družba. Dočim je bil posameznik nekaj vse, ne pomeni danes ničesar. Dočim je še pred kratkim velikanska večina protestirala proti socializmu, proti podružabljenju človeške družbe, slišiš dandanes na vseh ogljih, da je treba združenja, ker nas drugače vse skupaj vrag vzame.

Socializem je zmagal, zmagal je idejno tako popolnoma, da se mu ne upa nihče več upirati, zdaj gre še samo za to, kateri socializem je pravi.

Socializem je vera v delo. Socialistična družba se mora ustanoviti na temeljih dela, ne kapitala. Za moč socialističnih organizacij je merodajna množica njih živih članov, ne pa teža od teh članov zbravnega zlata. Kadar bo to načelo spoznalo vse delavstvo, takrat ne bo več vprašanja, kateri socializem je pravi, takrat bo beseda meso postala, namesto besede socializem bomo imeli socialistično družbo.

Vse delavstvo sočasno ne more tega spoznati. Tisti, ki so pred stoletjem to spoznanje imeli, so odšli, in tudi tistih ni več, ki so bili socialisti pred polstoletjem. V svojem spoznanju so se omajali mnogi, ki so pred par leti mislili in govorili, da je njih spoznanje trdno in neomajno. Možno, ki je lani hotel vse žrtvovati, da dokáže globokost svojega spoznanja, pravi letos, da je vseeno, kakšni smo, da smo le skupaj. Tisti, ki so zaradi nasprotja do kompromisov razbijali organizacije, hočejo zdaj svoje spoznanje žrtvovati, da se lahko združijo s kompromisarji. Tisti, ki so neumorno združevali delavce, da bi zmogla organizacija dela nad vlado kapitala, hočejo zdaj združiti organizacije delavstva s kapitalom kapitalističnih sorodnikov. Zakaj napredujemo tako počasi? Zakaj nas nevedni ne razumejo? Zato, ker se kaže uspeh našega dela za zdaj še samo v naraščanju članov, ne pa v naraščanju kapitala oziroma vidnih vrednot.

Če bi se prepričal o naši pravilni poti kak milijonar, ki premišluje pred svojo smrtjo, kam bi vtaknil svoje milijone, pa bi jih zapustil naši „Slogi“, bi se položaj takoj popolnoma izpremenil. Nakup tiskarne, povečanje „Napreja“, naraščanje naročnikov, znižanje naročin, tisoči novih pristopnih izjav, dvajset poslancev pri prvih volitvah itd. itd. — zmaga na vsej črti.

Toda, sodrugi, ali nismo vsega tega že imeli? Ali ni imela naša stranka po prevratu milijonov, ali ni imela velikega „Napreja“, tiskarne, mnogo tisoč naročnikov, naročina je bila nizka, strankinih „članov“ na desetisoče — ali nismo vsega tega že imeli? In zakaj smo vse to izgubili?

Kmet in delavec sta upala, da ta močna in moderna stranka izpremeni žalosten položaj, zato sta se organizirala, nista pa sodelovala, nista sodelovali, nista soupravljala, sploh se nista brigala za pot, po kateri naj dosežemo socialistično družbo, ampak sta čakala, da ustvarijo to družbo voditelji stranke sami. Potem sta pa gledala in se čudila, kako da so voditelji ustvarili boljše pogoje samo — zase.

Samoupravo bo doseglo samo tisto ljudstvo, ki se bo samo upravljalo. S kapitalom skupaj zbornane organizacije se niso znale same upravljati, niso znale sodelovati za napredek delavstva, zlasti ne delavstva na kmetih, ampak so bile samo lestvica voditeljem. Če bi nam kak umirajoči milijonar dal kapital, da bi s kapitalovo pomočjo zopet zrasle naše organizacije kakor gobe po dežju, bi se ponovila ista igra, kakor pred par leti. Današnji voditelji niso iz nič boljsega testa nego takratni, le duh in delovanje naših organizacij je boljše.

Organizacije, ki se same upravljajo, ne bodo nikdar več dovolile voditeljem, da bi ustvarjali boljše pogoje samo zase. Naši sedanji voditelji so boljši le v toliko, da so voljni sodelovati tudi v takih organizacijah, dočim so prejšnji voditelji organizacijam novega duha pokazali hrbet. Pa če bi jim bili pokazali samo hrbet! Pokazali so tem organizacijam tudi pest, z milijoni oboroženo pest, ker vedo, da si obvarujejo te milijone le s tem, če onemogočijo razvoj pravih organizacij.

Za boj proti tem milijonom delavstvu ni treba milijonov, ampak zavednosti. Ta zavednost ne sme biti samo v besedah, ampak tudi v dejanjih. Socialist se mora zavedati, da ne sme danes snesti vsega zaslužka, ampak da mora misliti tudi na prihodnost. Kakor mora to vedeti za svojo osebo, prav tako mora to vedeti tudi za socialistično družbo. Kdor tega ne ve, ni zaveden; kdor to ve, pa ne izvršuje, ni zaveden. Kakor ne želimo, da bi se naše organizacije razmnožile pod vplivom tujih milijonov, vendar si želimo, da bi nam lastni milijoni pomagali odstranjevati zapreke. Če nas je tisoč zavednih, ki damo vsak mesec po 10 do 20 Din (vsak poprečno 1% zaslužka), bi bilo to v letu 120 do

240 tisoč Din. Če vlagamo ta kapital sproti v polagoma rastoče lastno gospodarstvo naših organizacij, se ne bo videl samo napredek pri številu članstva, ampak tudi pri naraščanju vidnih vrednot: tiskarna, delavski domovi s tovarnami in stanovanjskimi hišami, agrarna produkcija itd.

To je zveza med idejo dela in med vidnim kapitalom. Vsaka druga želja po bogastvu je kapitalistična. Proletariat mora svoje samoupravne vrednote z lastnim delom skupaj spraviti, se mora sam rešiti. Zato pa ne sme govoriti, da s temi drobnarijami ne pridemo nikamor. Kdor noče dati svojega deleža, ni zaveden. Kdor noče dati svojega malega obroka na delež, ampak čaka, da bo dal več na enkrat, češ da se malenkost ne izplača, ta ne priznava socialističnega načela, da je boljše tisočkrat 10 Din nego pa 10 krat po 10.000 Din. Res da je več dela pri takem zbiranju, toda ne pozabimo, da spada že to zbiranje samo tudi k socialistični samoupravi!

Zbiranje kapitala po tisočakah in milijonih pa je kapitalistično tudi takrat, če hoče služiti socializmu.

Tisti, ki sami zbirajo po 1% svojega zaslužka, vedo, da delajo socialistično in da bodo zmagali. Gospodarsko gotovost zmagaje imajo.

Gospodarstvo.

27. VIII. 1924.

„SLOGA“ r. z. z. o. z. [bodoči „Skupni dom“]: 146 članov s polno plačanim deležem. [Izmed teh 13 žen — 8-90%]

Od prej vloženih brazilnih vlog	Din 76.889-16
ta teden vplačanih	„ 350-—
Stanje	Din 77.239-16

Valute. Dolar je vreden 79-90, angleški funt 365-—, francoski frank 4-35, češkoslovaška krona 2-43, 100 av. kron 11-50 p, 100 Din 6-60 švic. frank.

Sodrug išče za dva, tri mesece mirno, čisto, opremljeno sobo v Ljubljani, s prostim vhodom event, z električno razsvetljavo. Ponudbe in plačilne pogoje takoj na upravo tega lista.

UTRINKI.

Ako bi vsi — ?! Da da, ako bi vsi tisti, ki pravijo da so že stari socialisti in da so že mnogo delali za družbo, ne obupavali sami nad seboj, in in ako bi vsi tisti izvrševali socialistično dolžnost, bi družba napredovala in oni z njo, in bi ne bili podobni kesu verskega greha — ampak socialistu! Si že vložil 1% hr. vl.?

DANAŠNJI ŠTEVILKI prilagamo položnice. Naročniki „Ljudskega glasu“ naj takoj poravnajo naročnino za zadnje četrtletje — naročniki „Napreja“ pa za oktober.

SIGNALI Z MARTA.

Planet Mart je 24. tm. bil zemlji v najbližji bližini, v takšni, ki jo doživljamo samo vsakih 100 let enkrat. Ob tej priliki so znanstveniki hoteli rešiti več temnih vprašanj, kakor na pr. to. kaj pomenijo tiste skrivnostne ravne črte preko Martove površine, ki jih mi na zemlji imenujemo „kanale“? Ali so to delo podobnih bitij, kakor smo mi ljudje? Naperili so svoje ogromne teleskope na sosedni planet, nekateri posebno brihtni ljudje pa so si zamislili, da bi prišli s tistimi domnevanimi bitji v stik potom — radiotelegrafije. Nam se zdijo taka početja sicer za stanje današnje radiotelegrafске tehnike nesmiselna, vendar poročajo sedaj listi posebno vest iz Vancouverja, po kateri je ta brezžična postaja tekom prejšnjega tedna večkrat prejela skrivnostne brezžične znake, ki so bili v soboto najmočnejši. Ti znaki so popolnoma neznan in se ne dajo primerjati z nobenimi znaki, ki so pri nas v uporabi. Vse ameriške brezžične postaje, tudi one na vojnih ladjah, so dobile nalogo, naj te znake, ki o njih domnevajo, da prihajajo z Marta, pozorno zasledujejo.

Prvikrat je videl železnico in avto neki pismonoša z otoka St. Kildy. Na tem mejnem otoku se je rodil in odrasel, ne da bi ga kdaj zapustil. Že v zrelih letih se je te dni prvič prepeljal z ladjo ne kopno, ko je izstopil v mestu Fleetwood, še je začelo zanj mučno spoznavanje moderne tehnike. Najprej se je tako prestrašil železnice, da je začel bežati kot divji. Nesreča pa je hotela, da je za njim pridrcal avto, ki ga ubogi pismonoša tudi ni poznal. Misli je, da ga preganja sam zlodej in je pobegnil v bližnji gozd. S težavo so mu ljudje dopovedali, da se temu nihče več ne čudi in nihče ne boji. Nalašč so ga bili peljali v bioskop, kjer je plešljivo trepetal, kakor hitro se je pojavil na platnu nek človek z puško. Čez malo časa se je vrnil na blažen, tih otok, ves srečen, da ni na njem ne vlakov ne avtomobilov in drugih podobnih čudežev.

Dopisi.

Trbovlje. [Nadaljevanje Rinaldovega dopisa.] Po sklepu sestanka z dne 22. VI. se je vršil ponovno 6. VII. Prišli so zaupniki iz Hrastnika in Trbo-

velj, iz Zagorja pa ne in tudi vzroka niso sporočili S. Krušič je otvoril in pojasnil namen, kakor ga je razlagal 22. VI. na široko, stališče reakcije, vzroke razkola in razdrapanosti v naši stranki, nepotrebne prekljanje kritiziral neizvršljivost pravilnika, očital strankinemu tajništvu, da ne drži sklepev strankinega zbora, da namreč se morajo tikati uvodniki vselej socialističnega problema, ne pa da se objavljajo na prvi strani osebni napadi, kakor je to napravil Bernot, ki je najprej njega [Krušič] napadel, potem šele druge članke objavil. Dalje da razbija, ker je v „Napreju“ pisal proti Strok. komisiji, in s pozivom, naj Unija slov. rudarjev in Slošna del. unija v Celju odpovesta „Delavca“ itd. Zaradi take pisave „Napreja“ in ker je pisal, naj se organizirajo strokovne organizacije po vzoru Občega radniškega saveza, se je sklicala seja Unije, ki je sklenila podati izjavo, da se ne strinja z razbijem strokovnih organizacij, ki morajo ostati enotne. In kakor strokovne, tako morajo biti enotne tudi politične organizacij. V raznih političnih zastopih je zdaj delavstvo popolnoma brez zastopstva in zato težko trpi.

In vse to mirno in brez odpora gleda, razni voditelji se pa koljejo med seboj zavoljo posameznih oseb in paragrafov pravilnika, kakor bi bili paragrafi sredstvo za osvoboditev proletariata. [Krušičeva izjava, da stoji neomajno na stališču pravilnika! Kateri voditelji se koljejo zaradi oseb? Pokr. odbor, ali Goloub, Korun in Kristan? Op. ur.] Zato da je potrebno, da ta sestanek poda svoje mnenje k zedinjenju političnih strank, naj bi se izdal spel na ves slov. proletariat. Potem se je razvila debata v katero je poseglo več ss.: Majdič, Malovrh, Mrzelj, Werden, Prodnar itd. Kakor je že S. Krušič omenjal, da se ne strinja s pravili in idejami s. Bernota, da bi v „Skupnem domu“ združevali vse v eno skupino, ker je to neizvršljivo [Krušičeva dolžnost bi bila povedati to v „Napreju“, javno je bil pozvan. Op. ur.] in da nigrakor ne gre, da bi politične organizacije sklepale, kaj naj strokovne organizacije delajo [samo v Strok. komisiji je lahko vse združeno! Op. ur.] — tako je tudi s. Malovrh izjavil, da si ne more zamisliti, kako si Bernot predstavlja skupno gospodarstvo in da je o tem že vprašal Bernota. Te polemike ne bom popisoval, saj je znana že iz „Napreja“. S. Majdič trdi, da se Bernot ne drži pravilnika že glede sklicanja izrednega zbora, ki bi moral biti sredi avgusta [to je zadeva pokr. odbora in ta je soglasno sklenil, da zbora zdaj ni treba. Op. ur.] Ta zbor naj bi sklepal, ali naj postane stranka kot gospodarska organizacija registrirana zadruga, kar ne bi bilo prav, ker bi v takem slučaju vlada lahko radi političnih prestopkov stranko razpustila in vse imetje zadruge konfiscirala. [Kdor dela javno, dela prav in se ne boji prestopkov, ki se delajo le v tajnih organizacijah! Op. ur.]

Dalje je kritiziral pravila, ki ne dajo članom niti toliko pravice, da bi smel občni zbor izpreminjati pravila. [Kako površna sodba! Občni zbor le nima pravice razdeljevati si skupno imetje, ki mora ostati last vseh članov! In le ta točka pravil je neizpremenljiva! „Zedinjevalci“ so proti določbi, da se ne sme razbijati in cepiti! Op. ur.] Na zadnjem občnem zboru se tudi glasovanje ni pravilno izvršilo, ne 15 proti 15, ampak 18 jih je bilo proti po njegovem štetju. [Zaradi enakosti glasov je bil zelo mučen položaj, pa s. Majdič ni ničesar omenil, zdaj po 1/2 leta razlaga to, dasi je zmagal s 15 prav tako kakor z 18 glasovi. To se pravi, da išče nepravilnosti, ki bi potem opravičevala njegovo nepravilnost! Pa glasovanje je bilo poimensko, tam ne more nihče najti dlake, vse zastoj! Op. ur.] Omenil je tudi, da je bil Rinaldo za to, da se počaka, češ da bi nas Internacionala lahko odklonila zaradi tega. Končno izjavi, da si bo premislil biti v taki stranki organiziran, ki bi bila le gospodarska, on hoče biti tudi politično organiziran.

Fr. Rinaldo,

[Nadaljevanje danes teden]

AGRARNA REFORMA.

Okrožni agrarni urad v Mariboru je izdal nekaterim občinskim agrarnim odborom svojega področja dne 1. VIII. 1924 okrožnico št. 2428., v kateri citira neko rešitev g. ministra za agrarno reformo, izdano pod št. 30481 dne 8. VI. 1924, da je v smislu § 22. zakona o začasnih 4 letni zakupodajih veleposestev, da se vsi dosedanji začasni zakupi, ki potečejo s 30. septembrom 1924. in po katerih so v agrarnoreformni namene prevzeta zemljišča dodeljena v začasni zakup agrarnim interesentom, dobrovoljcem ali pa kolonistom, podaljšajo do predložitve zakona o ekspropiaciji veleposestev in o kolonizaciji. S tem se bo končno rešilo vprašanje odkupa prevzetih zemljišč in po tem zakonu pridejo ta zemljišča v last onih, katerim so dodeljena kakor tudi do časa, ko stopi ta zakon v veljavo. To podaljšanje vseh dosedanjih zakupov se ima vršiti pod vsemi pogoji in obvezami, katere vsebuje spredaj navedeni zakon, kakor tudi zakon o dobrovoljnih od 18. decembra 1919. leta in uzakonjena naredba od 16. septembra 1920. leta, št. 15119.

Šef urada:

Mate Gregorovič s. r.

L. S.

(Opomba poroč.): Opozarjamo vse interesente, naj natančno prečitajo ta članek, potem si naj dobe v roke Uradne liste iz leta 1923, št. 3, 4, 5, 6, 8,

9., in uzakonjeno naredbo od 16. septembra 1920. leta št. 15119. Da dobite to vse v roke, pojdite v občinski urad, ki vam mora to vse izročiti ker vsi plačujete Uradni list pri občinskih dokladah.

Če boste to natančno zasledovali, vam ne bo mogel nihče jemati pravic, katere vam po zakonu pripadajo. Če pa ne boste na straži, se vam bo godilo tako, kakor se je že marskateremu. Vzemimo slučaj v brežiškem okrožju v občini Podšreda, kjer imajo zemljo sami bogataši SLS, Sv. Peter pod gorami, kjer je pa sedaj s težkočami s. Umek nekoliko stvar uredil, dalje Rigonice pri Brežicah in Videm ob Savi, kjer so nastale velike pravde in so stroške plačali tisti, ki niso nič zakrivil, tisti pa, ki so krivi, se pa hodijo cele dneve in cele noči z upravitelji veleposestev pogovarjat in po kavarnah ustanovljat Orjuno, namesto da bi reševali v redu predloge, katere dobivajo od okrožnih občinskih agrarnih in od občinskih odborov ter od posameznih interesentov, jih o tem uradno obveščali, da bi se vedeli ravnati. Potem ne bi bilo več nereda, ki se dogaja še vedno. Da se še ni to v okrožnem agrarnem uradu v Mariboru izvrševalo, je velika krivda bivšega šefa dr. Pfeiferja in inž. Vedernjaka, ki jima je bila strankarska radikalno-orjunska politika bolj važno delo kakor pa služba v uradu, za katero sta oziroma inž. Vedernjak še prejema plačo.

Glede zgoraj omenjene okrožnice pa zahtevamo, da izda vsem okrožnim občinskim agrarnim in občinskim uradom prepis originala s podpisom ministra za agrarno reformo, ker dvomimo o točni vsebini rešitve ministrstva, ko vidimo samo podpis šefa agrarnega urada v Mariboru.

Globoke. [Poročilo o občinskih volitvah 17. tm.] Zjutraj ob 7. se je sestel volilni odbor, katerega so tvorili sledeči člani:

1. Jože Molan, dosedanji župan SKS, katerega ima drž. pravnštvo v Celju zaradi volilnih priprav na piki. Bil je že enkrat kaznovan zaradi tega, pa še vedno vodi volitve! Zakaj ni srezko poglavarstvo v Brežicah še ničesar ukrenilo proti neredom, ki se gode v naši občini vsak dan?
2. Franc Kene ml. kot zastopnik občine.
3. Ivan Urek kot zastopnik samostojne kretsijske skupine.
4. Martin Lipšina kot zastopnik narodno-gospodarske skupine, namreč za svojo osebo, o čemer bomo prihodnjic poročali.
5. Miroslav Pavlič posestnik in rudar, kot zastopnik narodno-kmetjsko-obrtne skupine. To je tisti Pavlič, ki je bil pred nekaj časa organiziran pri KDZ v Globokem in katerega je Ivan Urek izključeval iz volilnega imenika za volitve v agrarni obč. odbor. Pozneje je pa pokleknil pred Ureka, s čimer si je zaslužil predsedniško mesto v obč. agr. odb., kar mu pa veliko ne pomaga.
6. Ivan Umek kot zastopnik narodne vinogradniške skupine. To je tisti Umek, ki je bil med l. 1918-20. kaznovan zaradi veriženja z moko in mastjo. Na postaji Zalogu pri Ljubljani mu je bil vzet vagon moke in nekoliko sodov masti po zaslugi — Ivana Ureka. Danes seveda za Ureka agitira, Ivan Umek ima še več in večjih grehov na vesti, ki bodo prišli v najkrajšem času na dan. [Ta Umek ni nič v sorodu z našim s. Martinom Umkom, Op. ur.]
7. Martin Umek kot zastopnik kraj. org. KDZ. Bil je vsej komisiji seveda tra v peti.
8. Franc Strgar kot zastopnik SLS, sicer zelo vnet klerikalec, ampak mož resnice, morale in pravice.
9. G. dr. Vidic kot zastopnik srezkega poglavarstva v Brežicah, da se volitve izvršijo strogo po zakonu.

Torej vseh članov, ki so tvorili volilni odbor, je bilo 9, med njimi 5 pristašev SKS. To so zastopniki in glavni kričači tiste SKS, o katere metodah pri tem volilnem boju bomo še poročali.

Pri skrutinju se je pokazal sledeči rezultat: vseh volilcev je bilo nekaj čez 300, udeležilo se jih je pa volitev 230. Urekové liste so dobile: prva 60, druga 35, tretja 18 in četrta 23 glasov. Lista KDZ je dobila 14 glasov in lista SLS 79. Urekové štiri liste, združene v eno, so imele največ glasov in skupni njih ostanek je daleč presegal polovico volilnega števila. Tako so dobili samostojnejši še dve prazni odborniški mesti, da imajo vsega skupaj 10 odbornikov, kraj. org. KDZ 1. SLS pa 6. skupaj 17 odbornikov. Izostalo je od volitev 80 ljudi in to sami taki, ki Ureka niso hoteli voliti, pa so se bali, da bi Urekovi policaji zvedeli, da niso njega volili. Mi socialisti smatramo to seveda za nezavednost in duševno revnost. Pa vendar ne moremo reči, da je večina občanov v Urekovem taboru, zlasti če prištejemo še tiste, katere je Urek z županovo pomočjo na protizakonit način izreklemiral iz volilnega imenika. Dalje bomo še poročali.

Iz Siska. G. prometnega ministra Sušnika, pristaša SLS, moramo prijeti za užesa. Torej: g. minister, ali vaju je znano, da osobje bivše južne žel. v Sisku še do danes ni prejelo istih prejemkov in predumov kakor njih tovariši v Zagrebu in v Sloveniji? G. minister, ali smo mi pod drugim bogom ali hudičem? Večina železničarjev je svoje na račun prevedbe že dobilo, mi pa nismo še ničesar prejeli. Mera je tudi pri nas polna, uredite tudi to, če nočete, da bomo začeli govoriti tako, da vam ne bo ljubo. Vi železničarji pa: vsi v socialistično organizacije! — Več železničarjev iz Siska

Velenje. Dne 20. 8. smo intervenirali del. zaupniki pri g. nadzorniku glavnega rudarskega ravnateljstva iz Sarajeva. Kakor že prej večkrat je tudi tokrat primebal Filip Kovač, da bi slišal, kaj se tam govori in bi potem delavstvo hujškal proti zaupnikom, čes vsega so zaupniki krivi. Da on gospodarske krize ne občuti, dokazemo s sledečim: Kovač se ni sramoval v navzočnosti vseh zaupnikov povedati, da ima meseca julija 35 šihrov, torej 4 več nego je koledarskih dni. [Štefančič, slabo si učil svojega prijatelja, da je treba Surai delavnik spoštovati!] Možakar je menda hotel s tem gosp. nadzorniku pokazati, da se da delati tudi 12 ur. Šihre čez koledarske dni je delal brez dovoljenja g. obratovodja. Njegovo ročno delo bi namreč lahko upravljali vsak invalid, da si ne bi čitatelji mislili, da kopa premož 35 šihrov. Ali se bodo odprle oči vam, ki delate v jami v vedni nevarnosti, ter zaslužite mesečno 300—500 Din manj ko Kovač ker vam ni priložnost dana delati mesečno 35 šihrov? Lahko je imeti namreč „leichten Dienst“ in kritizirati ljudi, ki delajo v prid delavstva, kolikor je v danih razmerah pač mogoče. Da danes delavstvo niti tega ne doseže, kar mu nudijo zakoni ali pogodbe, so krivi največ tisti, ki so del. gibanje razbili. Med te spada tudi Kovač. On je bil prej strašen socialist, 1. 8. 1920 je odstopil od Unije slov. rud. h komunistom. Tudi pri komunistih je bil strašno revolucionaren in delaven za demagogijo. Pozneje je bil pri neodv. org., kjer so ga lansko leto oz. to zimo izključili. Pri letošnjih občinskih volitvah je sestavljal nestranskarško listo zaker pa ni mogel dobiti zadostno število podpisov, mislim, da se boste delavci iz tega naučili, kaj smete od takih „nestranskarjev“ pričakovati. Filip Kovač nam je tudi kazal 87. štev. „Napreja“. Povedal je, da je bil že pri advokatu in da bo težil, češ da ni on nikoli delal proti delavskim interesom, tako kakor je tam zapisano. Mi ga pa vprašamo: ali ni to proti delavskim interesom, če dela on brez dovoljenja g. obratovodja 35 šihrov, med tem ko ima ostalo delavstvo priložnost narediti le 17—24 šihrov mesečno? Vam delavcem pa kličemo: V organizaciji je vaša rešitev. Kadar se boste potrudili da bode opravljali en del dela v organizaciji bodo taki „ljudski prijatelji“ sami od tebe odpadali, ker jim ne bo nihče verjel.

Škofja vas. Vsem neredno ali pa nič plačujočim članom organizacije Kmetstvo-delavske zveze v Škofji vasi v opomin. Naša tukajšnja organizacija bi bila lahko bolj močna, če bi se vsi člani zavedali, da se mora organizacija tudi plačati! Tu je rakrana naše politične nemoci: nezavednost! Nekaj je res vrlih redno plačujočih članov, ki razumejo, da s tem, da redno plačujejo branijo in podpirajo delavske koristi, ali koliko pa je redno plačujočih članov? Dragi sodruzi delavci, prosim vas, dajte se zavedati, da ste delavci, da gre za splošne delavske koristi, plačujte redno, kajti s tem, da redno plačujete, jačite delavsko moč, s tem se borite za svoje lastne interese in za lepšo bodočnost svojih otrok. Jaz se ne strašim truda pobiranja članarine, ali mnogo več veselja bi imel če bi mi ne bilo treba narediti pri pobiranju članarine toliko brezuspešnih potov. Delavci občine Škofja vas, vzdramite se, pristopajte v obilnem številu k organizaciji in plačujte, kar se da redno. Ne zame! Za same sebe se borite s tem, da v obilnem številu pristopate k organizaciji in plačujete redno. Nimam veselja do borbe za teptano ponižano in razžaljeno ubogo ljudstvo, ali dobre vojske tudi moramo imeti in ti vojaki se morajo zavedati svoje dolžnosti! Rad bi še več blagohotnih opominov navedel, ali za danes mi je časa in prostora zmanjkalo. Torej pozdrav zavednim! — T. č. predsednik pol. org. SSJ in KDZ v Škofji vasi.

Škale. V Škalah sta bili vloženi dve kandidatski listi, lista Soc. stranke Jugoslavije in lista SLS. Lista SSJ je sestavil odbor SSJ na sestanku, na katerem so bili večinoma vsi člani. Ker je pa odbor že preje spisoval (provizorično) listo, so se pisмено povabili vsi člani (odborniki), da se sestanka udeležijo. Razen Ivana Lipnikerja so se vsi odzvali vabilu. Lipnikar je imel ravno službo, torej ni mogel priti. Ker smo ga pa že prej obvestili, da ga mislimo kandidirati še za naprej, se je izjavil proti Jožefu Rednaku, da naj ta mesto njega dopiše. Klerikalci so Lipnikerja napojili v gostilni in od njega zvedeli, da on ni sam podpisal. Tege ga pa seveda niso vprašali, ali je dovolil ali ne, temveč so pustili v občinski pisarni napisati neko izjavo, katero je Lipnikar podpisal, ko še sam ni vedel kaj. Čeravno je Lipnikar nato orožnikom izjavil, da je on dovolil podpis in sprejel kandidaturo še pred sestavo liste, je vendar srezko glavarstvo na temelju § 16 zakona o volitvah v občinsko zastopstvo, listo razveljavilo. Da so pa klerikalci zvedeli katere sodruge ni kandidiramo, je vzrok ta, da smo mi prvi vložili listo in jo potem dobili v popravilo, še predno so klerikalci svojo vložili in so si vsa imena popisali. Mi smo pa za kandidate SLS zvedeli šele, ko je bila lista SLS objavljena; to je 8 dni pred volitvami. Takoj ko smo zvedeli za listo SLS, smo tudi zvedeli in ugotovili, da imajo na svoji listi potvorjene podpise in med drugimi tudi Blaža Repnika, kateri je analfabet in je bil o podpisu obveščten šele 14 dni potem, ko je bila lista že potrjena (izjavo smo poslali s 5 pričami srezkemu glavarstvu). Klerikalci so pa dne 17. 8. že izvolili žu-

pana in se bahajo po „Sl. gospodarju“, da so zmagali, seveda brez ljudske vednosti. Mi pa kot enakopravni državljani pričakujemo od srezkega glavarja in velikega župana pravično rešitev, to je razveljavljenje tudi liste SLS, ker mi smo podpisali Lipnikerja z njegovim dovoljenjem že pred sestavo liste, oni so pa Repnika podpisali in šele ko jih je postalo strah, so ga naučili, kako naj govori, nam je pa izjavil, da je to dovolil šele pozneje. Mi smo prepričani, da bodo v najkrajšem času nove volitve, če pa ne, potem vemo, da je to uradna pomota ali pa da ne čitajo zakona, ker mi sami hočemo samo pravice in to tudi poznamo. — Občan.

Iz Črne. Tovariši, delavci, gotovo vam še ni iz spomina zadnji dogodek na plačilno soboto, ko je mlad fantič z nožem zabodel družinskega očeta Svršina iz Podpece. Drug enak slučaj se je dogodil pri Škrubeju, ko je tovariš tovariša tudi precej nevarno ranil. Kaj imate, delavci od tega, da se z noži obdelavate? Nič drugega nego trpljenje! Najbolje je, da sploh v gostilno ne greste, kajti tam se prodajata nevarnost in revščina. Družinski očelje, bodite pri svoji družini, fantje, privoščite si pošteno zabavo brez listega prekletega pijančevanja, da potem sploh ne veste, kaj delate. Če že greste v gostilno, razgovorite se rajši o svojih težnjah, obenem pogledajte, če je gostilničar naročen na naš list „Naprej“; v gostilne, kjer ni delavskega lista, sploh ne hodite, tam imajo vas samo takrat radi, kadar imate coluogo, po domače rečeno. Bolj ko se boste pretepali med seboj, tem slabše bo za vas, čim bolj boste podpirali one gostilničarje, ki nimajo niti vašega lista, tem bolj neumni boste. Hvalo pa moram izreči občinskemu odboru, da je pri zadnji seji odbil prošnjo za koncesijo gostilne, za katero je zaprosil Lipovec v Javorju. Mož se je nato tako razsrdil, da je sklenil v Kruščevi gostilni, da bo vse te preklete socialiste iz stanovanja izgnal. Mi mu priporočamo, da naj bo le miren, ni izključeno, da kakor nas socialiste zdaj blati, tako nas bo še potreboval. Opominjam ga z lepimi besedami, če ne bo pomagalo, bom drugič bolj energično prijel. Drugi gad iz Črne.

Videm. Ker se nekaterim zdi klerikalna stranka SLS premalo katoliška, so ustvarili za občinske volitve novo katoliško delovno stranko, in našli so 22 glasov. Mogoče se bo še komu zljubilo pri prihodnjih volitvah vstvariti še kakšno katoliško nedelavno stranko za tiste volilce, ki so pri sedanjih volitvah izostali. Izmed 442 opravičencev jih je volilo le 153. Če pojde tako naprej, se bo zgodilo kakor tam kjer so baje naredili 9 vrst jedil iz samega mleka. Pa iz mleka se da res marsikaj narediti, iz klerikalne demagogije pa ne do nikoli nič užitega. Človek bi mislil, da pri zavednem ljudstvu kaj takega ne bi bilo mogoče, pa se še vjamejo na vsakovrstne puhle in prazne fraze, namesto da bi strnili vse svoje sile v socialistično Kmetstvo delavsko zvezo, kjer bi v resnici lahko sami odločevali. Nekemu volilcu je baje bilo rečeno, da ne bo smel voliti, ker se je pred nekaj časom preselil v drugo občino, službo pa stalno tukaj opravlja, dočim je drugi tukaj volil, ki je že več let ven iz te občine. Kmetstvo delavska „napredna“ stranka (tako se imenujejo zdaj pri nas samostojneži) je pa imela enega na svoji kandidatski listi, ki je že pred 3 leti umrl (22. dec. 1921.) Na kandidatski listi, ne le v volilnem imeniku! Živih volilnih opravičencev je pa več iz volilnega imenika izpuščenih, Torej more biti nekaj zelo prijetelega na županskem stolčku. Mogoče se tam dobi še ključ od nebeskih vrat?

Sora. — Medvode. Agitacija za kronanje Marije na Rakovniku pri Ljubljani se vrši pri nas na ta način, da g. župnik Kajdiž v Sori prestavlja ljudem žegnaje in mašo v cerkvene podružnice, zato da bi mogel on in njegovi backi iti na Rakovnik. Na take stvari ima g. župnik čas misliti, da bi pa posarbel za poštenega grobokopa in mežnarja, tukaj pa nima smisla in časa. Kakor že znano, je povođen 8. t. m. v Ločniči zahtevala 6 človeških življenj, med temi je bil blapec Matevža Šemica, kateremu je njegov brat prinesel lepo obleko za grob. Ponesrečenca so 11. t. m. pokopali, toda ne takoj zesuli, v noči od 11.—12. pa je šel Jože Ločniškar, pomočnik mežnarjev, ter vzel mrtevco obleko iz hrste, nato pa jo je čez par dni oblekel in s tem tudi izdal svojo tatvino. Nič ne pomaga zehavljanje z lece in kričanje o brezverstvu, treba je tudi vzgajati in ljudstvo, katero vam še kaj veruje, navajati k poštenju in medsebojni pomoči. S tem g. župnik, da se v cerkvi ne vrši popoldanska služba božja, zato da bi gasilno društvo ne imelo obiskovalcev na svoji veselici, s tem ne delate po naukih katoliške vere. Gasilno društvo je v vaših očeh najbolj brezverstsko, to pa zato, ker je večina članov drugečnega mišljenja, ker ne trobi v vaš klerikalni rog. Svetujemo vam g. župnik, da prenehate s takimi pridigami, kajti cerkev je hiša božja, in leca je za oznanjevanje božje besede, ne pa za hujskanje vernih ljudi. Toliko za danes, če pa barometer ne bo drugače pokazal, pa še več. — Potreban bo vedno več pisati, ker ti pasiči mislijo, da bodo res vedno paševali, prav tako, kakor pri Strok, komisiji. Mi pa pravimo, da bo počasi tudi te v. ag vzel, žal da naša delavstvo še vedno veruje v take bogove! — Most na državni cesti v Medvodah, katerega je zadnja povodenj tudi nekoliko porušila, se že popravlja. Težki promet je ustavljen.

Čitajte naš tisk!

Delavci!

Kdor inserira v drugih listih, v „Napreju“ pa ne, ta sam dovolj jasno pove, da ne mara odjemalcev iz delavskih vrst. V vaših rokah je, kakšno

inseriratno politiko

delajo trgovci. Trgovci so bolj navezani na v. s. nego vi nanje!

Lastnik: „Sloga“, r. z. z. o. p.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Zvonimir Bernot

(v imenu pokr. odbora SSJ in KDZ.)

27. VIII. Tiskarna bratov Ružiček v Krškem 2800

L. Mikuš

— TVORNICA DEŽNIKOV IN SOLNČNIKOV —
v Ljubljani, Mestni trg števil. 15

priporoča svojo bogato zalogo
dežnikov v kakršnikoli veli-
—: kosti po najnižji ceni. —:

POZORI

Delavci kupujte kruh iz pekarne

Iv. Oberžana.

Zahtevajte ga po vseh gostilnah, trgovinah in kavarnah. Točna postrežba. Se priporoča Ivan Oberžan za Kresijo 12. Poleg gostilne Janžek v Celju.

Edino

nadomesti
in prekosi
okus in redilnost
mesa v hrani.

Našim Trodbinam

priporočamo našo pravo doma-
čo KOLINSKO cikorijo, izvrsten
pridatek za kavo. — — —

Splošna gradbena produk. zadruga v Celju
Ljubljanska cesta 10. Čekovni račun št. 13708.

Sprejema

člane, hranilne vloge od naročila za izvršbo raz-
svojih članov in članov novrstnega dela, kakor
Splošne delavske unije zidanje in popravljanje
ter članov razrednih or- hiš, adaptiranje, slikanje
ganizacij. itd.

URADUJE:

vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne.

NAŠI IZDELKI:

Dvojnoslada ržena ŽIKA
v rdečih savitkih,
Dvojnoslada ječmenova Žika
v modrih savitkih,
Slajena ječmenova Žika
v zelenih savitkih
so najboljši!
Zahtevajte je Žiko!